

La humanitat

Any II : Núm. 162
Barcelona, 18 de maig de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYY

A l'entorn de l'Estatut de Catalunya

UNA SUPOSADA REUNIÓ

LES COSES QUE DIU
"EL IMPARCIAL"

Madrid. — "El Imparcial" diu que ahir, al matí, en una de les habitacions de l'Hotel Palace, es reuniren els senyors Companys, Abadal i altres diputats de l'Esquerra Catalana.

Això no tindria res de particular per estar en primer pla la discussió de l'Estatut, però a aquesta reunió se li ha de concedir una extraordinària importància per haver-hi concorregut el ministre de Finances, senyor Carner, el qual portava nombrosos papers del seu Departament, segurament per a discutir la part de Finances de l'Estatut.

EL SENYOR COMPANYYS DIU QUE LA INFORMACIO NO ES CERTA

Madrid. — Preguntat el senyor Companys per un dels nostres companys sobre la informació que publica "El Imparcial" referent a una suposada reunió dels elements de la minoria catalana, amb el senyor Carner, per tal de tractar de la part de Finances de l'Estatut, la reunió dels quals afirma aquell periòdic que tingué lloc ahir, ha negat terminantment aquesta notícia.

— Jo era ahir — ha afegit — a Barcelona, i, per tant, no podia assistir a una reunió a Madrid. He arribat aquest matí. De totes maneres, si la reunió s'hagués efectuat o s'efectués, no tindria cap importància.

Li ha preguntat el nostre company que li han semblat els discursos dels senyors Campalans i Abadal i ha dit que, en principi, li semblen bé.

Altament, però, és contrari que prodiguin les interpel·lacions.

— Probablement — ha afegit — el dijous hi intervindrà el senyor Xirau

per explicar l'abast del vot particular.

— S'ha dit — li ha indicat aquell — que la discussió de l'Estatut estarà acabada a mitjans de juny.

El senyor Companys ha contestat: — Em sembla poc temps. Cal tenir en compte que són dues sessions per setmana. Jo crec que més aviat acabarà la discussió a mitjans de juliol, o tal vegada, a primers d'aquest mes.

— I la seva impressió, quina és?

— Molt bona.

"El Debate" diu que ha aconseguit el seu propòsit i que no vol parlar més de l'Estatut

Madrid. — "El Debate" diu que creu haver aconseguit el seu propòsit de desvetllar l'interès de l'opinió pública sobre el problema català.

Afegeix que és impossible que puguin ésser aprovades determinades clàusules de l'Estatut i del dictamen, com hauria succeït fa tres setmanes.

Desapareix, doncs, l'Estatut dels editorials del diari, si bé segueixen prestant atenció al problema.

Demà parlarà el senyor Lerrooux

Madrid. — Demà, dijous, continuarà a la Cambra la discussió de la totalitat de l'Estatut català.

Es gaurebé segur que en aquest dia hi intervingui el cap del partit radical, senyor Alexandre Lerrooux.

El comte de Rodezno està ben enterat com sempre

Madrid. — Prenent part en l'enquesta oberta per un diari monàrquic, el vell polític borbònic comte de Rodezno ha fet les següents declaracions:

"Ese Estatuto no es cauce de la tradición histórica del pueblo catalán, ni creo que recoja el sentimiento de Cataluña. Producto de una imposición intolerable en cualquier momento de normalidad, y votado en un plebiscito cuyo secreto es de todos conocido, falta y sobra en eso mucho de lo que Cataluña necesita para ser lo que debe dentro de España."

Suposem que s'haurà quedat descontentat.

El diputat Sánchez Roman que ha anunciat properes intervencions en la discussió de l'Estatut de Catalunya

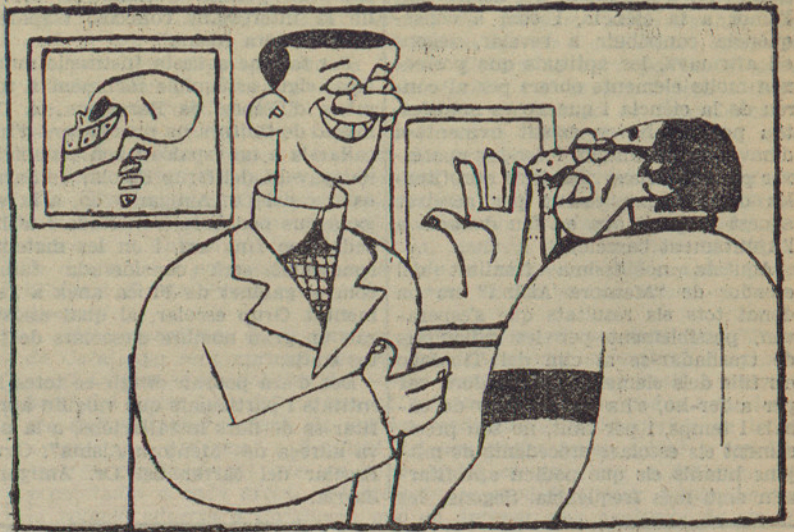
VEUS AMIGUES

Ferrán Valera, a València, es mostra amic de l'Estatut

El diumenge al matí, al Teatre Apolo, de València, va donar una conferència el Director General d'Agricultura senyor Ferrán Valera, líder del partit Republicà Radical-Socialista d'aquella regió.

El senyor Valera, féu un elogi de l'Estatut de Catalunya i acabà el seu parlament amb les següents paraules:

"No vayamos ahora en estos momentos en que comienza la época de la libertad en España a reproducir las intransigencias de tipo inquisitorial, que hicieron imposible la continuación de aquella convivencia maravillosa; que expulsó a los judíos y expulsó a los moros, y con ellos su comercio y su ciencia, y que no permitió libertades a Por-

DOUMER... INUKAI

— Quina diferència hi ha entre la mà dreta i la mà esquerra?

— Que la dreta és la que dispara les pistoles.

(De Garrido, a "Heraldo de Madrid")

DE CARA A L'ESTATUT

Ben sovint se'ns pregunta: Creieu que l'Estatut serà aprovat? La nostra resposta clara i decisiva, francament afirmativa deixa a voltes sorprendre al nostre interlocutor.

Sí, amics: l'Estatut ha d'ésser aprovat. I en afirmar-ho, no esperem amb tota tranquil·litat. Aquesta és la posició que imposa la raó. Davant d'ella s'aixequen mitja dotzena de baladrers que, de vegades, arriben a donar la sensació que són o representen quelcom. El seu nerviosisme té un fons indiscutible de monarquisme, de malhumor fill de l'enyorança de les pomps monàrquiques. De vegades respon a un deix ancestral d'aquella incompatibilitat que sabien agreujar tan bé els governants de la monarquia. Però tot en el seu lèxic, és mancat de realitat, les seves paraules pintoresques són filles d'una recerca de gramàtica dispendiosa i fantasmagòrica.

En la mania persecutòria de què són víctimes els enemics de l'Estatut de Catalunya, no se'ls hi acut mai allò tan senzill i indiscutible, que és la voluntat del poble català a registrar-se a si mateix. És un problema humà que solament té dues solucions: o bé l'aprovació de l'Estatut com a base del reconeixement de la necessitat biològica de registrar-se Catalunya a si mateixa o bé l'anul·lació de la personalitat de Catalunya.

La República espanyola, nascuda de la proclamació de la República catalana — i això són fets indiscutibles — reconegué la personalitat catalana en consagrar la Generalitat de Catalunya. Fins volem oblidar el pacte de San Sebastian i el fet d'haver proclamat la República Catalana. Si la República va reconèixer la Generalitat no solament en un decret, que podria ésser fill d'un moment sentimental, si no també durant un any que porta de vida la República, a aquesta pertoca concedir a la institució catalana les llibertats i mitjans per a viure dignament i respondre als fins perquè fou creada. Això i no altra cosa és l'Estatut que el poble català es donà i aprovà.

Esperem l'aprovació del nostre Estatut serenament, sense nerviosismes de cap mena. La manifestació que tingué lloc a Barcelona el dia 24 i la unió de tots els partits catalans per a la defensa de la nostra causa diuen pla bé com estem segurs de la justícia que ella enclo. Amb tota dignitat, serens, pacífics i segurs escoltarem el croar de les granotes de la vella política pseudo monàrquica de les terres castellanes. Els seus mots més o menys gruixuts, més o menys de bon gust, sempre artificials, no han de fer trontollar la nostra raó que avui és l'Estatut. En la seva aprovació confiem perquè esperem que amb nosaltres la majoria de les Corts Constituents voldrà consolidar la República. I la República Espanyola no pot viure normalment sense resoldre el problema català en un sentit liberal i amb un criteri d'alta justícia.

J. PUIG PUJADES.

SERENITAT

Cal que el nostre poble vegi clar el joc de les dretes

L'actitud del nostre poble en iniciar-se la discussió de l'Estatut a les Corts Constituents, serena i amant, de viva expectativa i de perfecta disciplina és penyora segura de l'obtenció total d'aquelles facultats per ell demandades pel seu règim propi amb plena autonomia dins la República.

Aquesta serenitat el poble la manté ferma i cal que la mantingui incommovible davant els apassionaments escampats arreu de terres ibèriques, fonamentats i dirigits pels antics elements monàrquics i dictatorials que veuen en l'Estatut, en la batalla parlamentària de l'Estatut la més adient i forta avinentesa per fer el suprem va-i-tot per enderrocar la República, prendre el govern de mans del poble i entronitzar de bell nou la monarquia tirànica i fugitiva.

Arreu de la Península ibèrica i àdhuc dins el Parlament són els elements dinàstics i de dreta els que organitzen protestes, provoquen manifestacions i encalcen acords i decisions contràries a l'esperit de llibertat i de cordialitat del nostre Estatut que hem confiat a l'examen i aprovació de les Corts Constituents complint fidelment pactes acceptats i compromisos contrats amb els homes i partits de la revolució del 14 d'abril de l'any passat.

En certes comarques i localitats les dretes han reeixit a endur-se'n el poble rera seu i fer-hi prendre part activa en la protesta. No endebades les monarquies estrangeres que han dominat els pobles ibèrics crearen i propagaren durant quatre centúries aquest mite de la "unidad nacional" que no ha existit mai en terres d'Ibèria, per afeblir i recolzar la unitat monàrquica que establiren a expenses de la llibertat, de la dignitat, de l'esdevenidor i dels interessos dels pobles ibèrics.

Cal que el poble nostre, serà i decidit, vegi clar aquest joc de dretes, aquest ajany que tenen els antics monàrquics, esclaus dels interessos d'una monarquia cadavèrica, en fomentar, escampar i fer créixer aquest joc pasional que han pogut ja abrandar en tanta comarca ibèrica. Cal que el nostre poble romangui serà per tal d'anul·lar aquests esforços impertinents i que per més criss i actes ofensius i vexatoris li vinguin de ponent, ell resti impassible convençut de la seva raó i de la seva força, de la seva posició inepugnable en el terreny de la llibertat, del dret i de la democràcia.

Les Corts Constituents donen prova de sentir la plena responsabilitat del moment que vivim per la República i per Catalunya. No vol dir res que uns diputats llancin declaracions extemporànies i àdhuc vexatòries per a la nostra llengua i la nostra voluntat. És natural que un grup o un partit mantingui de cara allà en un sentit que a nosaltres no pot plaire'ns gens ni mica. Són posicions interines, incidents inevitables de tota discussió, incomprendions o conveniències polítiques fàcilment explicables dins l'atmosfera d'intensa emoció política, dins l'ambient sensacional dels grans esdeveniments històrics que estem vivint.

La serenitat és la virtut dels convençuts, dels optimistes i dels vencedors i el nostre poble en servar-la tan fidelment en aquest gran moment en què es decideix la seva llibertat i el seu esdevenidor ens marca a nosaltres, diputats, la mateixa actitud decidida. Hem d'escoltar serens atacs i violències, incomprendions i rancúnies, cal que parlem poc i encalcem estocament cops sense tornar-los, que no som al Parlament pel nostre lluitament personal ni per a vèncer ni atuir cap adversari sinó per defensar i portar al poble, al nostre poble, que l'espera impacient aquell Estatut que ell votà perquè acoblat a la Constitució de la República fos la carta magna de les seves llibertats.

Així sigui.

J. RIERA I PUNTI.

DIU BLANCO FOMBONA

El Govern deu preocupar-se més dels que criden que dels quaranta voets catalans

Madrid. — El diari "La Voz" publica un article de R. Blanco Fombona, del qual copiem els següents paràgrafs:

"Cataluña no puede aspirar a obtener por petición lo que ningún país alcanza sino a costa de muchos sacrificios, sólo después de haber derramado mucha sangre y muchas lágrimas. Ni se puede aspirar tampoco a que España permanezca en una inmovilidad de faquir cuando cree descubrir — erróneamente o no — que se piensa atentar contra su unidad nacional. Por eso, mientras más claridad, mejor.

Que los catalanes pidan el oro y el moro no importa. Son comerciantes y diplomáticos. Saben chalancar. Lo esencial es conocer lo que se piensa concederles, y que lo que se concede — como indicó el señor Sánchez Román — no sea fatalmente inmodificable por causas jurídicas de la voluntad nacional. Los extremistas de Cataluña siempre y con cualquier cosa que no sea la independencia quedarán descontentos. Figurarán, eso sí,

resignarse con lo que les den. Son demasiado inteligentes para no hacerlo. Y ya puede quedar resuelto el problema catalán por tiempo indefinido. Más adelante, nuevos hombres lo plantearán por un nuevo aspecto; tocará a otros hombres resolver el nuevo problema, que será siempre el mismo, aunque diferente.

Els metges catalans volen l'Estatut

El senyor Josep Moll i Gimferrer publica a un diari local un interessant article el qual acaba amb les següents paraules:

"El Sindicat de Metges de Catalunya ha de dir en aquests moments, amb la plena responsabilitat de les manifestacions, que els metges catalans volen l'Estatut i volen la sanitat per a Catalunya i que estem absolutament capacitats per a aquesta obra, com ho prova l'obra que ja tenim feta i llurada a la Generalitat de Catalunya i àdhuc la pròpia organització del Sindicat, fins ara no igualada a la resta d'Espanya."

(Més informació a la pàg. 6).